

Don Bosco en de Bijbel – 2° jaar – 11 – God en de keizer

Matteus 22,15-21: 29° zondag A-jaar

Het Woord

Nu trokken de Farizeeën zich terug om zich erop te beraden hoe ze Hem met een uitspraak in de val konden lokken. Ze stuurden enkele van hun leerlingen samen met een aantal Herodianen naar Hem toe, met de vraag: 'Meester, wij weten dat U oprecht bent en in alle oprechtheid onderricht geeft over de weg van God. We weten dat U zich aan niemand iets gelegen laat liggen, U kijkt immers niemand naar de ogen. Zeg ons daarom wat U vindt: is het toegestaan de keizer belasting te betalen of niet?' Maar Jezus had hun boze opzet door en zei: 'Waarom stelt u Me op de proef, huichelaars? Laat Me de belastingmunt zien.' Ze reikten Hem een denarie aan. Hij vroeg hun: 'Van wie is dit een afbeelding en van wie is het opschrift?' ²¹ *Ze antwoordden: 'Van de keizer.' Daarop zei Hij tegen hen: 'Geef dan wat van de keizer is aan de keizer terug, en geef aan God wat God toebehoort.'*

Stilte bij het Woord

Don Bosco en het Woord

Bij vers 21. Enkel bij het slotvers is een commentaar van Don Bosco bewaard gebleven. Hij wijst erop dat de tegenstanders van Jezus Hem in de val willen lokken. Ze hadden gedacht dat Jezus zou zeggen dat men geen belasting moest betalen aan de bezetter. Dan zou men Hem ervan kunnen beschuldigen een vijand van de Romeinse keizer te zijn. Maar Jezus trapt niet in die val. Zo probeerden ze nog meerdere keren Hem te verschalken, maar raakten er altijd schaamteloos van in de war.¹

Don Bosco leerde veel van don Cafasso, niet enkel op het vlak van de apostolische bezieling, maar ook betreffende de manier om aan de keizer te geven wat van de keizer was. In zijn *Biografie van de priester Giuseppe Cafasso* lezen we een passage, die Don Bosco echt typeert: 'Na de maaltijd nam hij wat ontspanning. En dat was de tijd van de verbazingwekkende lering van don Cafasso. Als melk zogen zijn leerlingen dan de mooie manier van leven in de maatschappij op; om [...] echte priesters te worden, bekleed met de noodzakelijke deugd om dienaars te vormen die in staat zijn om aan de keizer te geven wat van de keizer is, aan God wat van God is.'² We mogen begrijpen dat Don Bosco dit vers dus verbindt met zijn graag gebruikte uitdrukking 'goede christenen en eerlijke burgers'.

¹ Storia Sacra p. 171.

² Biografia del sacerdote Giuseppe Cafasso p. 27-28.

In het document *De huiszoekingen*, geschreven in 1875-1876, vertelt Don Bosco over enkele betreurenswaardige episoden in het Oratorio van het jaar 1860. Don Bosco rapporteert er de woorden die hij aan graaf di Cavour antwoordde, toen deze hem probeerde in verlegenheid te brengen door hem te dwingen tot een keuze tussen de regering en de paus: 'Heer graaf, jullie lijken te beweren dat de regering tegen de paus, Jezus Christus en het evangelie zou zijn.'³ Don Bosco zei aan graaf di Cavour dat hij niet kon geloven dat de graaf ertoe gekomen zou zijn elke moraliteit en godsdienst te ontkennen. En dan gebruikt don Bosco vers 21. En hij gaat verder: 'Als men niet te doen heeft met godsdienstvervolgers, zal ik altijd blijven zeggen dat de katholieke godsdienst onder om het even welke regering kan bestaan, het goede doen aan zijn naaste, zonder er zich aan te ergeren, noch zich met de politiek te bemoeien.'⁴ Don Bosco besluit met een belangrijke stelregel: 'Alle burgerlijke en financiële overheden, van de openbare veiligheid, van de stad, van het openbaar onderwijs raakten ervan overtuigd dat er [...] dankzij onze vasthoudendheid als stevige katholieken in ons midden niets onderwezen werd dat zelfs maar licht zou kunnen kwetsen of de wetten van de regering zou kunnen irriteren. Want we hebben altijd de vaste wil gehad om aan God te geven wat van God is; aan de keizer te geven alles wat van de keizer is, dankzij het geweten.'⁵

Een salesiaans woord bij het Woord

Voor ons is het proces van de secularisatie gepasseerd. We hebben het onderscheid leren maken tussen 'wat van God' en 'wat van de keizer' is. De scheiding tussen Kerk en staat is bij ons haast haarscherp gemaakt. Al is dat niet voor iedereen het geval. We leven eerder in een tijd waarin we als christenen sterk neigen naar opgaan in de maatschappij en te weinig 'van God' zijn. Als christenen hebben we nood aan een duidelijker christelijke identiteit. We zijn opnieuw aan het zoeken hoe we in een (te) sterk geseclariseerde maatschappij volop en radicaal trouw kunnen zijn aan Jezus Christus en het evangelie.

Toch bestaat er een valse scheiding tussen Kerk en staat. Alsof de twee elk op een andere planeet leven zonder enige overbrugging. De staat beïnvloedt de Kerk namelijk op meerdere punten en andersom, de Kerk heeft wel degelijk invloed op het maatschappelijk gebeuren. Met onze scholen, internaten, werken van de jeugdzorg, sociale communicatie, de vrije tijd, bezinningscentra en zoveel meer dragen we 'goede evangelische vruchten' voor vele mensen. En in het management van elke sector ondervindt men de sterke invloed van de politiek. We zijn in onze regio nog lang niet toe aan een gezonde 'cohabitation' tussen Kerk en staat.

Als Salesiaanse Familie kiezen we resoluut voor een positieve beïnvloeding van het maatschappelijk gebeuren. Het Charter citeert in dit verband de postsynodale apostolische exhortatie van Johannes-Paulus II (1988) *Christifideles laici (Christelijk gelovige leken)*: 'Gelovige leken kunnen inderdaad geen afstand doen van deelname aan de "politiek", d.w.z. aan de menigvuldige en verscheidene economische, sociale, wetgevende, administratieve en culturele activiteiten, bedoeld om op organische en institutionele wijze het algemeen welzijn te bevorderen.'⁶

---

³ Le perquisizioni in: Ricerche Storiche Salesiane volume 14 p. 172.

⁴ Idem p. 172.

⁵ Idem p. 187.

⁶ Charter van de Salesiaanse Familie nr. 9.

Voor ons is het de grote vraag hoe we in al onze werken en contacten kinderen, jongeren en gewone mensen dichterbij God kunnen brengen en God dichterbij hen. In welk soort taal? Met welke werkvormen? Onder welke voorwaarden? ... Kortom, hoe we hun de vreugde en zin kunnen bijbrengen om 'van God' te zijn en juist daarom 'van de keizer'.

Het Woord in mijn (salesiaans) leven

Weet ik voldoende wat het betekent 'aan God te geven wat van God is' en 'aan de keizer te geven wat van de keizer is'? Leidt mijn christelijk geloof me tot een positieve beïnvloeding van de maatschappij? Is het maatschappelijk gebeuren een van mijn centrale zorgen? Zoek ik voldoende hoe ik mijn steentje kan bijdragen om God bij kinderen, jongeren en gewone mensen te brengen en hen bij God?

Een salesiaans gebed met het Woord

Heer Jezus,
Gij hebt zonder compromis
alles aan God gegeven
wat van God is,
op de eerste plaats Uw leven.
Ook Don Bosco was helemaal van God,
een christen met een hoog gehalte.
Zijn geloof liep uit
op een sterke positieve invloed
op het maatschappelijk gebeuren.
Door hem waren er minder criminelen,
was er minder negativiteit,
maar groeide het goede.
Geef ons Uw creatieve Geest
om te ontdekken hoe we Uw evangelie
bij kinderen, jongeren
en gewone mensen kunnen brengen
tot welzijn en geluk van velen. Amen.

De gebedsbezinning van Bartimeus bij dit evangelie is nr. 59
zie www.bartimeus.be/bezinningen

© Eric Haelvoet 2014